

Osvícení už všichni máme!

Osho odpovídá na otázku: Poslední dobou jsem hodně vážná. Celá ta hra na osvícení je příliš náročná. Prosím, pověz nám pár vtipů.

Osvícení, už jen ta samotná idea, je největším vtipem ze všech. Je to vtip, protože jde o snahu získat něco, co už máte. Je to snaha dostat se někam, kde už jste. Je to snaha zbavit se něčeho, co neexistuje. Už to samotné úsilí je legrační.

Jste osvícení od samotného začátku. Osvícení je vaší podstatou. Není to něco, čeho musíte dosáhnout, není to cíl. Je to váš zdroj, je to vaše energie.

Ale pokud považujete osvícení za cíl, začnete být vážní a sami sobě vytvoříte velký problém – úplně zbytečně. Je to váš výtvar. A ničeho tím nedosáhnete, protože jestli si myslíte, že osvícení je cíl, nic jste nepochopili. Nemusíte ho hledat, protože je ve vás. Kdo hledá, nemůže ho najít! Když ho hledáte, nikdy ho nenajdete. Je to stejné, jako když se někdo snaží najít brýle a přitom je má na nose. Hledá brýle pomocí brýlí a vůbec si to neuvědomuje. Je to směšné!

Vy sami děláte z osvícení vážnou záležitost. Děláte ze zdroje cíl. Chcete něco, co dávno máte! Jste osvícení od samého začátku, nikdo není neosvícený. Co se tedy stalo s lidmi? Proč hledají? Proč touží po osvícení? Proč ho považují za cíl?

Všechno v životě musíte získat – kromě osvícení. Chcete-li peníze, musejí být vašim cílem, jinak je nezískáte. Musíte tvrdě pracovat a vložit do toho veškerou energii. Jinak je nedostanete. Když chcete získat moc, musíte se o to snažit všemi možnými způsoby – legálními, nelegálními, dobrými i špatnými. V životě musíte všechno nějak získat, protože na tento svět si nepřinášíte peníze a paláce. Přicházíte naří, s prázdnými rukama. Když se narodíte, nemáte vůbec nic – a pak potřebujete spoustu věcí a začnete se honit a snažíte se získat to a ono.

Postupně vám začne docházet, že až přijde smrt, všechno vám vezme, všechno zničí: začnete se bát, dostanete strach. Proto se snažíte najít něco, co vám ani smrt nevezme: boha, pravdu, osvícení, nirvánu, můžete to nazvat jakkoli. Toužíte po nirváně, osvícení, bohu nebo po samádhi úplně stejně, jako jste předtím toužili po penězích, moci či po slávě – protože jste si osvojili určitou logiku, určitý program. A ten říká: „Peníze získáš, jen když o ně budeš usilovat. tak jak bys mohl získat osvícení bez úsilí? Proto musíš hledat, a bojovat a usilovně se snažit.“ V tom spočívá jádro celého problému – začnete se chovat nesmyslně.

Chcete-li mít peníze, musíte je nějak získat, ale osvícení už máte. Přinášíte si ho s sebou. Je vaší původní tvář. Je vaší prázdnotou, vašim vědomím.

Je vašim bytím. Když zemřete, zanikne vše kromě osvícení, kromě vědomí. Nikdo vám ho nemůže vzít.

Ovšem logika, jakou jste přijali, vás dohání k šílenství. Je logické toužit po penězích, moci, slávě, ale je velmi nelogické toužit po osvícení. Proto vypadají duchovní lidé tak vážně. Nedokážou si představit, že by existoval duchovní člověk, který není vážný. Vážnost se stala téměř synonymem pro duchovno – všichni se tváří smutně a utrápeně. Viděl jste někdy, že by se světci smáli? Proto jsou indičtí takzvaní světci proti mně: nemohou uvěřit, že osvícený člověk vypráví vtipy. Nechápu to.

Podle mého názoru může vtipy vyprávět jenom osvícený člověk. Co jiného mu zbývá? Spatřil ten největší vtip ze všech: poznal absurditu hledání osvícení.

Člověk nenajde osvícení tím, že ho hledá. Jednoho dne je natolik zoufalý, že se přestane snažit. A v tom okamžiku pochopí: je to chvíle, kdy přestanete hledat a touha zmizí a jste úplně sami se svým bytím – nikam nejde, jste uvnitř. Vnitřní cesta není ve skutečnosti cestou. Když všechny cesty zaniknou – není kam jít, putování už vás nezajímá, šli jste na všechny strany, ale nebylo to k ničemu – a vy jste naprosto zoufalí, náhle se zastavíte, zhroutíte se. Onen kolaps je okamžikem transformace. Nikam nejde, jste uvnitř. Nic nehledáte, jste pouhý pozorovatel. Nesnažíte se něco získat, a najednou snímáte toho, kdo se snažil. Žádný objekt vás nezajímá – peníze nebo bůh nebo osvícení – je pouze subjektivita. Jste zpátky doma... a upřímně se smějete, protože víte, že jste tam pořád byli.

Říká se, že když byl Bódhidharma osvícený, sedm let se v jednom kuse smál. A pak je další příběh o japonském smějícím se buddhovi jménem Hotei.

Jeho jediným učením byl smích. Chodil z místa na místo, z jednoho tržiště na druhé. Stoupl si doprostřed tržiště a začal se smát – to bylo jeho kázání. Jeho smích byl ohromně nakažlivý: byl to opravdový smích, břicho mu pulzovalo smíchem. A nakonec se smíchy válel po zemi. Lidé, kteří se kolem něj shromáždili, se také začali smát a smích se šířil jako velká vlna a celá vesnice se otrásla smíchy.

Lidé byli šťastní, když Hotei přišel do jejich vesnice, protože přinášel radost a požehnání. Nikdy neřekl jediné slovo. Zeptal jste se ho na buddhu a on se smál, zeptali jste se ho na osvícení a on se smál, zeptali jste se ho na pravdu a on se smál. Smích byl jeho jediným poselstvím.

A pak je tu druhý extrém. Křesťané tvrdí, že Ježíš se nikdy nesmál. Zjevně ho vůbec nepochopili. Pokud mají pravdu, znamená to, že nebyl osvícený – a já bych byl radši, kdyby byl osvícený, než kdyby křesťané měli pravdu. Proto říkám, že se smál! Určitě se smál. Jen takoví lidé se umějí smát. Jejich energie se změnila v bublající radost. Jejich bytí tryská a raduje se. Smích je oslava. Ježíš se určitě smál. A já mám pocit, že jeho smích v té době hodně urážel vážné rabíny.

Určitě vyprávěl skvělé vtipy. Byl Žid a Židé mají nejlepší vtipy na světě. Nevěřím, že by byl natolik vážný, že by se nikdy nesmál. Křesťané stvořili špatný obraz. Malují Ježíše na kříži – z toho vznikla mylná představa. Celý život neustrávil na kříži. A já si myslím, že i na kříži se smál, protože jen takový člověk je schopný říct bohu: „Otče, odpusť těm lidem, neb nevědí, co činí.“ Nebyl vážný, nebyl smutný, dokonce i ukřižování změnil v oslavu.

Zvířata si umějí hrát, ale neumějí oslavovat. Tato schopnost je dána pouze lidem. Je to jejich privilegium. Výsada. A smích je nejlepší oslavou. Smích je základní lidskou vlastností. Kdybyste potkali buvola, který se směje, řekli byste si, že jste se pomátli. Žádný jiný tvor se neumí smát, umí to jen člověk. Je to zvláštní dar od boha. A když jste osvícení, samozřejmě se smějete na celé kolo. Nepotřebujete důvod, nepotřebujete příčinu. Smích tryská naprosto přirozeně.

Proto se vypráví, že Bódhidharma se smál celých sedm let. Neměl důvod – jen si uvědomil směšnost celé záležitosti: je tolik buddhů, a přitom si lidé myslí, že oni jimi nejsou, a snaží se toho dosáhnout.

Všichni jste buddhové. Není důležité, zda to víte, nebo ne – nic se tím nezmění, stejně jimi zůstanete. Můžete věřit, se nejste buddha, ale vaše přesvědčení nemůže změnit vaši podstatu. Můžete věřit, čemu chcete! Víra je povrchní jev. V samém základě duše je každý buddha.

Jakmile vás přestane ovládat touha, poprvé poznáte své nejniternější centrum. Touha vás od něj odvádí. Problém tazatelky spočívá v tom, že příliš touží po osvícení, a proto je tak vážná. Jinak není na osvícení vůbec nic vážného.

OSHO v knize

O TAJEMSTVÍ ZLATÉHO KVĚTU.

Postřehy ke starobylému esoterickému textu. Známý duchovní učitel Osho se tentokrát zabývá starobylým textem Tajemství zlatého květu. Vydalo ji nakladatelství Pavel Dobrovský – BETA, Květnového vítězství 332/31, 149 00 Praha 4, www.dobrovsky.cz